

התוכן

11 בפתח הספר

13 הקדמה

חלק ראשון: מהותו של גיור

19 פרק א: יסודות הגיור והזיקה ביניהם

א. מעשה הגיור, קבלת המצוות ובית־הדין 19; ב. גמירת הדעת להתגייר ויצירתה 23; ג. הגרות כברית וכקניין 29

32 פרק ב: עיקרו של גיור

א. קבלת המצוות כעיקר הגרות 32; ב. קבלת המצוות ובית־הדין 36; ג. דברי אחרונים 38

41 פרק ג: מעשה הגיור וענייני טומאה וטהרה

א. מבוא 41; ב. מילת הגר 42; ג. טבילת הגר 44; ד. טבילת הגר וטבילת כלים 47; ה. טבל ואחר־כך מל 50

53 פרק ד: גר תושב וגרותו

א. גר תושב — גרות וקבלת מצוות 53; ב. מעמדו של גר תושב 56; ג. בין גר תושב לגר צדק 60

64 פרק ה: עבד כנעני וגיורו

א. עבד כנעני — עבדות וגרות 64; ב. מעמדו של עבד כנעני 69; ג. קניין ממון וגרות 70; ד. קבלת מצוות בעבד כנעני 72; ה. טבילת עבדות וקבלת מצוות 76; ו. טבילת שחרור בלא קבלת מצוות 81; ז. יפת תואר וגרותה 85

חלק שני: קבלת המצוות

93 מבוא

93 פרק א: לגדרה של קבלת המצוות

א. קבלת המצוות כחנאי לגיור 93; ב. קבלת המצוות והרצון להתגייר 95

- 98 פרק ב: הודעת המצוות וקבלת המצוות
 א. הודעת המצוות וטעמה 98; ב. הודעת המצוות — הדין בדיעבד 102; ג. ידיעת המצוות וקבלת המצוות — פרט וכלל 103; ד. הודעת המצוות וקבלת המצוות ברמב"ם ובשולחן ערוך 104
- 107 פרק ג: קבלת מצוות חלקית
 א. הלכת "חוץ מדבר אחד" 107; ב. "חוץ מדבר אחד" — פירוש מצמצם 109; ג. "חוץ מדבר אחד" — לכתחילה ובדיעבד 112; ד. שיטת ה"אחיעזר" 114; ה. שיטת ר' משה פינשטיין ופסקיו 119
- 124 פרק ד: המניע לגיור וקבלת המצוות
 א. מחלוקת תנאים בעניין מניע זר לגיור 124; ב. ספק גר וגיור לשם נישואין 126; ג. שיטת הרמב"ם בעניין מניע זר לגיור 129; ד. המניע לגיור ויחסם של חז"ל לגרות ולגרים 132; ה. גיור לשם נישואין בדורות האחרונים 139; ו. איסור הנישואין לנטען על הנכרית 140; ז. נישואין אזרחיים וגיור לשם אישות 145
- 148 פרק ה: גיורו של קטן
 א. גר קטן וזכיותו 148; ב. מעמדו של גר קטן ומחאתו 154; ג. גיורם של קטנים בימינו 157

חלק שלישי: מעשה הגיור

- 165 מבוא
- 165 פרק א: דיני מילה וטבילה
 א. מילה וטבילה — עיכובן בגיור 165; ב. גיור בטבילה 167; ג. כוונה בטבילה ובמילה 173
- 177 פרק ב: הטפת דם ברית
 א. הטפת דם ברית בגר שהתגייר כשהוא מהול 177; ב. נולד מהול שבא להתגייר 181; ג. הטפת דם ברית בבני לוי, בכני קטורה ובעבדים משוחררים 182
- 185 פרק ג: אין גיור לחצאין
 א. מעשה גיור יחיד ומשמעותו 185; ב. טבל ולא מל, מל ולא טבל — אינו גר 187; ג. הטפת דם ברית כמעשה גיור 190; ד. גר שמל ולא טבל 194; ה. טבל ולא מל 200
- 202 פרק ד: גיור למחצה — בחינה היסטורית
 א. גיור בית המלכות בחדייב 202; ב. האם אפשרית הקבלה למסורת ההלכה

בתלמוד? 203; ג. תופעת "יראי שמים" והתקרבות נכרים ליהדות בסוף ימי בית שני
ולאחר חורבן הבית 207

- 212 פרק ה: הבאת קרבן
א. קרבן הגר ותכליתו 212; ב. הבאת קרבן כהשלמת מעשה הגיור 214; ג. לאחר
חורבן הבית 217

חלק רביעי: בית-הדין

- 223 מבוא
- 224 פרק א: "גר צריך שלושה"
א. איסור הגיור הפרטי — בתלמודים ובגאונים 224; ב. הצורך בשלושה לעיכובא
— בקבלת המצוות 229; ג. שיטת הרי"ף ושיטות ראשונים הקרובות לשיטתו 233;
ד. הצורך בשלושה לעיכובא — הן בטבילה והן בקבלת המצוות 241; ה. שיטות
ראשונים המכשירות בדיעבד גיור שלא בשלושה 246
- 252 פרק ב: גיור שלא בבית-דין — הלכה למעשה בספרות השו"ת
א. הלכות גרים והלכות עבדים במאה השש-עשרה בארצות המזרח 252; ב. תשובות
בשאלות ממזרות, קידושין וזיקת ייבום וחליצה 256; ג. תשובות אחרונים 261
- 267 פרק ג: גיור ומשפט
א. גיור בבית-דין ומשפט 267; ב. משפט וטבילת גיור בלילה 269; ג. דין, או "דבר
הצריך בית-דין"? — שיטת הרמב"ם 274; ד. הטבלת גר בשבת 278; ה. טיבו
השיפוטי של מעשה הגיור — הלכה למעשה 280
- 283 פרק ד: היאך מקבלים גרים בזמן הזה? — מומחים והדיוטות בגיור
א. מבוא 283; ב. "שליחותיהו קא עבדינן" 284; ג. גיור מדין תורה וקבלת גרים
מכוח תקנת חכמים 290; ד. דרשת "לדרתיכם" 293; ה. מומחים ומשפט 297;
ו. בקיאות הדיינים וחכמתם 301

חלק חמישי: בטלות גיור בגין העדר כוונה להתגייר

- 305 מבוא
- 306 פרק א: העדר קבלת מצוות ותוקפו של גיור
א. סופיות הגיור וקבלת המצוות 306; ב. כוונת הגיור ואומדנא דמוכח 311;
ג. אומדנא דמוכח ודברים שבלב 315; ד. "אגב אונסו גמר וקיבל" — בקבלת
המצוות 319; ה. תוקפם של גיורים בתקופתנו — דברי אחרונים 322

327 פרק ב: התנהגות המתגייר לאחר הגיור והשפעתה על תוקף הגרות
א. גיור בשל מניע זר כגיור על תנאי 27; ב. שיטת הגהות המרדכי 329; ג. "הוכיח
סופו על תחילתו" 332; ד. "וחוששין לו עד שיתבאר צדקותו" — שיטת
הרמב"ם 340

344 פרק ג: בטלות גיור — הלכה למעשה
א. מבוא 344; ב. גיור בתרמית — קהיר 345; ג. בטלות גיור וקידושין בשל קבלת
מצוות למראית עין — אנגליה 348; ד. הפקעת גיור למפרע — פסק־הדין בעניין
האח והאחות — ישראל 350; ה. סיכום התשובות 354; ו. פסיקת ר' משה
פינשטיין 356

361 סיכום ומסקנות

393 ביבליוגרפיה

399 מפתחות:

401 מפתח המקורות

425 מפתח העניינים

433 מפתח שמות מקומות